

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
ДНІПРОПЕТРОВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова приймальної комісії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Олександр МОРГУНОВ

29 квітня 2024 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ІСПИТУ
З ОСНОВ ПРАВОЗНАВСТВА
ДЛЯ КАНДИДАТІВ НА ЗДОБУТТЯ ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ
«БАКАЛАВР» ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 «ПРАВО» НА ОСНОВІ
НРК6, НРК 7**

Програма обговорена і схвалена на
засіданні Приймальної комісії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
протокол № 3 від 29 квітня 2024 року

Голова фахової атестаційної комісії
з основ правознавства
кандидат юридичних наук, доцент

Олександр ТАЛДУКІН

Дніпро – 2024

Програма фахового іспиту з «Основ правознавства» для кандидатів на здобуття освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» на основі НРК6, НРК 7 /укладачі: О.В. Талдикін, С.М. Цигульський, О.С. Чепік-Трегубенко. Дніпро: ДДУВС, 2024. 18 с.

Програма обговорена на засіданні фахової атестаційної комісії від 24 квітня 2024 року, протокол № 1

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	4
Критерії оцінювання	5
Зміст фахового іспиту.....	6
Список рекомендованої літератури.....	12

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового іспиту з «Основ правознавства» для кандидатів на здобуття освітнього рівня «бакалавр» за спеціальністю 081 «Право» на основі НРК6, НРК 7 розроблена на підставі та відповідно до нормативно-правових актів в сфері освіти і враховує положення відповідних освітньо-професійних програм.

Мета фахового іспиту полягає у визначенні дійсного рівня знань кандидатів на здобуття освітнього ступеня бакалавра основ теорії держави і права, фундаментальних та галузевих юридичних дисциплін, а також з'ясування їх спроможності самостійно працювати за спеціальністю «Право».

Фаховий іспит орієнтований на виявлення рівня засвоєння теоретичного матеріалу, усвідомлення безумовного виконання у майбутній практичній діяльності норм матеріального права; вміння тлумачити нормативно-правові акти та вміло застосовувати їх у реальних умовах своєї майбутньої професійної діяльності.

Програма фахового іспиту з «Основ правознавства» за спеціальністю 081 «Право» складається з пояснювальної записки, критеріїв оцінювання, змісту фахового іспиту та списку рекомендованої літератури для підготовки до вступного іспиту.

На основі програми фахового іспиту розробляються тестові завдання. Тести складаються з 50 завдань. Всі тести мають однаковий ступінь складності, що дає можливість об'єктивно оцінити знання кандидатів на навчання з «Основ правознавства».

Кожне з тестових завдань містить 4 варіанти відповідей, правильною з яких є лише одна. Кандидат на навчання, відповідаючи на поставлене в тестовому завданні питання, повинен обрати лише один із запропонованих варіантів відповідей.

На виконання тестів абітурієнту надається 2 години.

Для окремих категорій вступників зі спеціальними умовами участі у конкурсному відборі вступне випробування може проводитись дистанційно за рішенням закладу вищої освіти.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Результати виконання кандидатом на навчання тестових завдань оцінюються за 200-бальною шкалою. При цьому правильна відповідь на 1 тестове завдання оцінюється у 4 бали.

Загальна кількість балів, отриманих абітурієнтом обраховується за формулою:

$$Б = К \times 4$$

де, Б – загальний бал, К – кількість правильних відповідей

Для конкурсного відбору осіб, які на основі НРК6, НРК 7 вступають до університету для отримання освітнього ступеня бакалавра за спеціальністю 081 «Право», зараховуються бали фахового вступного іспиту.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ІСПИТУ

«ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ПРАВОЗНАВСТВА ЯК НАУКИ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ»

Визначення правознавства як науки та навчальної дисципліни. Предмет вивчення правознавства. Об'єкти вивчення правознавства. Методологія правознавства як науки.

«ВИНИКНЕННЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА»

Загальні закономірності виникнення держави. Держава: поняття та основні ознаки. Функції держави. Особливості формування державно-правових інститутів у різних народів. Різноманітні теорії виникнення держави. Патріархальна, договірна, теологічна, органічна, матеріалістична теорії виникнення держави та теорія насильства. Риси, що відрізняють державну організацію від організації влади первісного суспільства. Характерні ознаки, що відрізняють право від соціальних норм первісного суспільства. Роль держави і права в організації суспільства.

«ФОРМА ДЕРЖАВИ»

Форма держави, її елементи. Форма державного правління, її різновиди. Форма державного територіального устрою, її різновиди. Форма державного політичного режиму, її різновиди. Характеристика державного устрою України

«ПРАВО ЯК ЗАСІБ СОЦІАЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ»

Поняття та види соціальних норм. Право в суб'єктивному та об'єктивному сенсі. Право як соціальне явище: поняття та особливості. Функції права. Джерела (форми) права. Нормативно-правовий акт як основне джерело права в Україні. Закони та підзаконні акти. Система законодавства. Система права, галузі права, їх характеристика. Інститут права, норма права, елементи норми права. Предмет та метод правового регулювання. Правова система, правова сім'я. Поняття та структура правовідносин. Юридичні факти. Поняття законності та правопорядку. Поняття та основні ознаки правопорушення. Юридична відповідальність.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ДЕРЖАВИ»

Поняття держави та її ознаки. Апарат держави як система державних органів. Місце апарату в механізмі держави. Характеристика внутрішніх і зовнішніх напрямків діяльності (функцій) держави. Поняття і види форми правління, форми державного устрою та форми державно-правового режиму

(форми держави). Загальна характеристика держав, що існували на території сучасної України. Співвідношення і взаємодія держави та особи. Форми взаємодії держави та об'єднань громадян. Загальна характеристика концепцій про сутність і соціальне призначення держави.

«ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА І ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ»

Поняття та ознаки громадянського суспільства і правової держави. Співвідношення громадянського суспільства і правової держави. Основні напрямки формування громадянського суспільства і правової держави в Україні.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ТЕОРІЇ ПРАВА»

Поняття права та його ознаки. Місце і роль права в системі соціальних норм. Єдність і відмінність права та моралі. Поняття системи права як внутрішньої його організації. Загальна характеристика основних галузей права України. Характеристика джерел права як зовнішньої форми його виразу. Правотворення як процес самоорганізації права. Реалізація норм права: загальна характеристика. Правові відносини. Правоохоронна система та діяльність. Законність, правопорядок, суспільний порядок і дисципліна.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРАВОСВІДОМОСТІ, ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ТА ПРАВОВОГО ВИХОВАННЯ»

Поняття і види правосвідомості та правової культури. Правове виховання як засіб підвищення рівня правосвідомості та правової культури. Форми правового виховання. Самовиховання як важлива форма правового виховання.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРАВОВОЇ ПОВЕДІНКИ ТА ЮРИДИЧНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ»

Правове мислення та його значення для правової поведінки. Поняття правової поведінки. Правомірна поведінка. Правопорушення: поняття, причини і види. Склад правопорушення та його ознаки. Юридична відповідальність: поняття і ознаки. Принципи, види, функції та мета юридичної відповідальності. Підстави для притягнення до юридичної відповідальності та для звільнення від неї.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Конституційне право – провідна галузь національного права України. Історичні передумови розвитку конституційного процесу в Україні. Загальні засади демократичного конституційного ладу України. Народовладдя в Україні

та форми його здійснення. Види референдумів. Виборче право та виборча система в Україні. Територіальний устрій України. Автономна Республіка Крим. Громадянство України як один з інститутів конституційного права. Конституційні права, свободи та обов'язки громадян

України, гарантії їх дотримання. Загальна характеристика системи органів державної влади. Внесення змін і введення в дію Конституції України.

«КОНСТИТУЦІЙНІ ПРАВА І СВОБОДИ ГРОМАДЯН ТА ЇХ ГАРАНТІЇ»

Конституційні права, свободи та обов'язки громадян України, гарантії прав та свобод, механізми їх реалізації; підстави виникнення та втрати громадянства України.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ МУНІЦИПАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Поняття муніципального права України. Поняття і ознаки місцевого самоврядування. Система, органи і посадові особи місцевого самоврядування. Матеріально-фінансова основа місцевого самоврядування. Організаційно-правова основа місцевого самоврядування. Порядок формування, організація роботи органів і посадових осіб місцевого самоврядування. Гарантії місцевого самоврядування. Особливості здійснення місцевого самоврядування у місті Києві. Особливості правового статусу місцевого самоврядування в Автономній Республіці Крим.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ТРУДОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Поняття трудового права і предмет його регулювання. Джерела трудового права. Місце Кодексу законів про працю в системі трудового права України. Колективний і трудовий договори. Контракт — особлива форма трудового договору. Порядок прийняття на роботу. Робочий час. Час відпочинку. Особливості трудової діяльності неповнолітніх. Підстави розірвання трудового договору. Правові основи забезпечення зайнятості неповнолітніх і вивільнюваних працівників. Трудова дисципліна як різновид дисципліни. Дисциплінарна відповідальність. Матеріальна відповідальність.

Індивідуальні й колективні трудові спори.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ»

Поняття соціального захисту та його види. Пенсійне забезпечення в Україні. Соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Соціальний захист ветеранів війни. Соціальний захист ветеранів праці та інших громадян похилого віку. Соціальний захист сім'ї та дитинства. Соціальний захист військовослужбовців і співробітників ОВС України в умовах воєнного стану.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ЕКОЛОГІЧНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Екологічне право України: поняття і предмет його правового регулювання. Законодавство про охорону навколишнього природного середовища: загальна характеристика. Екологічні права та обов'язки громадян. Права та обов'язки природокористувачів. Складові природно-заповідного фонду. Правові засоби охорони атмосферного повітря і тваринного світу. Правова охорона водних ресурсів. Порядок використання та охорони надр.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ЗЕМЕЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Загальна характеристика земельного права: поняття, відносини та предмет правового регулювання. Види земель та їх правовий статус. Права та форми власності на землю. Набуття і реалізація права на землю. Гарантії права на землю. Охорона земель. Управління в галузі використання і охорони земель. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Цивільне право України: поняття і система. Загальна характеристика цивільного законодавства України. Цивільний кодекс України. Цивільно-правові відносини, їх виникнення, зміна та припинення. Суб'єкти цивільно-правових відносин. Об'єкти цивільно-правових відносин. Здійснення цивільних прав і виконання юридичних обов'язків. Захист цивільних прав. Поняття і форми власності в Україні. Суб'єкти права власності та захист їхніх прав. Зобов'язальне право. Поняття зобов'язання, підстави його виникнення та припинення. Цивільно-правові договори: поняття і види. Загальна характеристика окремих видів цивільно-правових договорів. Цивільно-правова відповідальність. Спадкування за законом і за заповітом.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ПРИВАТИЗАЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Поняття приватизаційного права і законодавства, його система і джерела. Приватизація майна державних підприємств. Приватизація майна невеликих державних підприємств (мала приватизація). Приватизація державного житлового фонду. Приватизація землі.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Господарське право України: поняття і предмет правового регулювання. Господарський кодекс України. Господарські відносини. Суб'єкти господарського права та їхні види. Державні підприємства та їхній правовий статус. Підприємницька діяльність в Україні: поняття, правова основа, основні види та форми підприємництва. Монополізм і конкуренція у підприємницькій діяльності. Інвестиції та інвестиційна діяльність. Умови й порядок визнання

юридичних осіб банкрутами.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ЖИТЛОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Житлове право України: поняття і предмет його правового регулювання. Житлове законодавство України: загальна характеристика. Житловий кодекс України. Житловий фонд України та його види. Право громадян на житло і форми його реалізації. Порядок надання житла громадянам, які потребують поліпшення житлових умов. Договір житлового найму: поняття, значення та відповідальність за його невиконання. Користування жилими приміщеннями в будинках державного і громадського житлового фонду. Користування службовими жилими приміщеннями і гуртожитками.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ СІМЕЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Сімейне право України: поняття та предмет правового регулювання. Сім'я за сімейним законодавством. Шлюб за сімейним законодавством. Права та обов'язки подружжя. Права та обов'язки матері, батька і дитини. Влаштування дітей, позбавлених батьківського піклування. Права та обов'язки інших членів сім'ї та родичів. Застосування Сімейного кодексу України до іноземців та осіб без громадянства, законів іноземних держав і міжнародних договорів в Україні.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ АДМІНІСТРАТИВНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Поняття державного управління та співвідношення його з виконавчою владою. Державна служба: поняття, правовий статус державних службовців. Поняття, предмет і метод адміністративного права України. Система і джерела адміністративного права. Характеристика Кодексу про адміністративні правопорушення. Адміністративні правовідносини. Адміністративне деліктне право. Поняття адміністративної відповідальності. Адміністративна відповідальність неповнолітніх. Адміністративні стягнення: поняття та види. Основи адміністративного процесу. Органи (посадові особи), уповноважені розглядати справи про адміністративні правопорушення. Проведення у справах про адміністративні правопорушення.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Фінансове право України: поняття і предмет правового регулювання. Бюджет і бюджетна система. Податкова політика в Україні: загальна характеристика. Система оподаткування та її значення. Поняття «податок». Види податків. Платники податків та об'єкти оподаткування. Відповідальність за порушення законодавства про податки. Законодавство України про банки і банківську діяльність.

«ПРАВОВІ ОСНОВИ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА УКРАЇНИ»

Основні поняття і система кримінального права України. Характеристика Кримінального кодексу України. Кримінальна відповідальність та її підстави. Поняття злочину та його ознаки. Поняття складу злочину. Стадії злочину. Співучасть у злочині. Добровільна відмова від вчинення злочину. Кримінальне покарання. Поняття та ознаки. Особливості кримінальної відповідальності і покарання неповнолітніх.

«СУДОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

Правосуддя в Україні: поняття, основні ознаки та принципи. Поняття судочинства. Цивільне судочинство. Цивільний процесуальний кодекс України. Господарське судочинство. Господарський процесуальний кодекс України. Кримінальне судочинство. Кримінально-процесуальний кодекс України. Конституційне судочинство.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Основні нормативні акти:

- Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141 (зі змінами внесеними Законом України «Про внесення змін до статті 80 Конституції України (щодо недоторканності народних депутатів України)» від 03 вересня 2019 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2019. № 38. Ст. 160.).
- Декларація про державний суверенітет України від 16 липня 1990 року. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31. Ст. 429.
- Про проголошення незалежності України: Постанова Верховної Ради УРСР від 24 серпня 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 38. Ст. 502.
- Декларація прав національностей України від 1 листопада 1991 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 53. Ст. 799.
- *акти міжнародного права:*
  1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 року. *Офіційний вісник України*. 1998. № 13.
  - закони
    1. Про правонаступництво України: Закон України від 12 вересня 1991 року. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1991. № 46. Ст. 617.
    2. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40-44. Ст. 356.
    3. Про Кабінет Міністрів України: Закон України від 27 лютого 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 13. Ст. 222.
    4. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17 березня 2011 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38. Ст. 385.
    5. Про місцеве самоврядування в Україні: Закон України від 21 травня 1997 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1997. № 24. Ст. 170.
    6. Про місцеві державні адміністрації: Закон України від 9 квітня 1999 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 20-21. Ст. 190.
    7. Про Конституційний Суд України: Закон України від 13 липня 2017 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 35. Ст. 376.
    8. Про громадські об'єднання: Закон України від 22 березня 2012 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 1. Ст. 1.
    9. Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки: Закон України від 09 квітня 2015 року (зі змінами і допов.). *Відомості*

Верховної Ради України. 2015. № 26. Ст. 219.

10. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 2-3. Ст. 12.

11. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 31. Ст. 545.

12. Про запобігання корупції: Закон України від 14 жовтня 2014 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.

13. Про державний кордон України: Закон України від 4 листопада 1991 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 2. Ст. 5.

14. Про Державний Гімн України: Закон України від 6 березня 2003 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 24. Ст. 163.

15. Про засади внутрішньої і зовнішньої політики: Закон України від 01 липня 2010 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. №40. Ст. 527.

16. Про молодіжні та дитячі громадські організації: Закон України від 1 грудня 1998 року (зі змінами і допов.). *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 1. Ст. 2.

17. Про національну безпеку України: Закон України від 21 червня 2018 року. *Голос України*. 2018. № 122.

- *підзаконні акти:*

1. Про державні символи України: Постанова Верховної Ради України від 3 вересня 1996 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 45. Ст. 241.

2. Про Положення про порядок підготовки та внесення проектів актів Президента України: Указ Президента України від 15 листопада 2006 року (зі змінами і допов.). *Офіційний вісник України*. 2006. № 47.

3. Про систему центральних органів виконавчої влади: Указ Президента України від 15 грудня 1999 року (зі змінами і допов.). *Офіційний вісник України*. 1999. № 50.

4. Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності: Указ Президента від 10 червня 1997 року (зі змінами і допов.). *Урядовий кур'єр*. 1997. № 107-108.

Підручники:

1. Загальна теорія права. Академічний курс / кол. автор.; за ред. С. В. Бобровник. Київ: Юрінком Інтер, 2021. 576 с.

2. Загальна теорія права: підручник / О. В. Петришин, В. В. Лемак, С. І. Максимов та ін. Харків: Право, 2020. 568 с.

3. Кельман М. С., Стратонов В. М. Загальна теорія права: підручник. 6-те вид., допов. Херсон: Олді-Плюс, 2020. 720 с

4. Крестовська Н. М. Теорія держави і права. Підручник. Практикум. Тести: [підруч. для юрид. ВНЗ] / Н. М. Крестовська, Л. Г. Матвеева. 2-ге вид., випр. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2019. 581 с.

5. Теорія держави і права: підручник / [О. М. Бандурка та ін.]; за заг. ред. О. М. Бандурки. Харків: Харків. нац. ун-т внутр. справ, 2018. 415 с.

6. Теорія держави і права: підручник. Київ: Київ. нац. екон.-торг. ун-т,

2021. 424 с.

7. Шмоткін О. В. Актуальні проблеми теорії держави і права: підручник. Київ: НА СБУ, 2019. 275 с.

Навчальні посібники, інші дидактичні та методичні матеріали:

1. Адміністративне судочинство (у схемах) : навч. посіб. / [В. В. Сокурєнко, О. А. Моргунов, І. В. Зозуля та ін.] ; за заг. ред. В. В. Сокурєнка ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – 2-ге вид., доп. – Харків : ХНУВС, 2023. – 239 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтєвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2018. 446 с.

3. Бабін Б. В., Ковбан А. В. Права людини та громадянське суспільство: навч. посіб. Одеса: Фенікс, 2014. 258 с.

4. Бариська Я., Погорєлова З., Попович Т. Загальна теорія права і держави: навч. посіб. Ужгород: Вид-во Олександри Гаркуші, 2021. 550 с.

5. Ємельянов В. П. Кримінальне право України: Загальна частина. Основні питання вчення про злочин : наук.-практ. посіб. / В. П. Ємельянов. Харків : Право, 2018. 142 с.

6. Каткова Т. Г. Теорія держави і права: навч. посіб. 2-ге вид., допов. Харків: Право, 2020. 96 с.

7. Коротюк О. В., Коротюк М. Г. Основи правознавства: метод. посіб. для учнів серед. загальноосвіт. навч. закладів та всіх, хто цікавиться правознавством /. Київ: ОВК, 2024. 244 с.

8. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Є. С. Назимко, С. В. Лосич, Ю. О. Данилевська та ін. / за заг. ред. В. М. Бєсчастного та О. М. Джужи. Київ: ВД «Дакор», 2018. 386 с.

9. Леонтєва Л. В., Перунова О. М. Правознавство: навч. посіб. Х.: ХНАДУ, 2022. 292 с.

10. Ніколенко Л. М., Іванюта Н. В., Батєчко А. І. Теорія держави та права: навч. посіб. Київ: Дакор, 2021. 215 с.

11. Орлова О. О., Кучук А. М., Мінченко О. В. Загальна теорія права: [навч.-метод. посіб.]. Суми: Цьома С. П., 2020. 236 с.

12. Правознавство: навч. посіб. для студентів педагогічних спеціальностей. За ред. Д.В. Каменського, В.О. Мирошніченка. Київ. Центр учбової літератури, 2018. 288с.

13. Правознавство: навч. посіб. / [уклад. Г. Я. Оверко та ін.] ; Центр. спілка спожив. т-в України, Львів. торг.-екон. ун-т. Львів: Вид-во ЛТЕУ, 2022. 659 с.

14. Практикум з теорії держави і права: навч. посібник / Кол. авт.; за заг. ред. Л. Р. Наливайко. 3-тє вид. Дніпро: Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 517 с.

15. Северінова О. Б. Теорія держави і права: навч. посіб. Київ: Дакор, 2021. 104 с.

16. Теорія держави і права в схемах та таблицях: навч. посіб. / кол. авт.; ред. Л.Р. Наливайко. Київ: Хай-Тек Прес, 2020. 296 с.

17. Теорія держави і права в тестових завданнях: навч. посібник / Кол. авт.; за заг. ред. Л. Р. Наливайко. 2-ге вид. змін., допов. Дніпро: Дніпр. держ. ун-т внутр. справ, 2022. 608 с.

18. Цивільне право України: підручник. 2-е вид., перероб. і доп. У 2 частинах. / За ред. проф. Р.Б. Шишки (кер. авт. кол.), Ч. 1. Загальна. К.: Видавництво Ліра-К, 2018. 736 с.

Монографії та інші наукові видання:

1. Chepik-Trehubenko O. S. The Political System of Society: Features and Prospects of Development in Ukraine / The issues of improving legal knowledge in the XXI century: the unity of theory and practice: collective monograph. Lviv-Toruń: Liha-Pres, 2019. P. 33-51.

2. Chepik-Trehubenko O., Nalyvaiko L. Application of the principle of the rule of law international and national courts. *KELM (Knowledge, Education, Law, Management)*. 2022. № 4. (48). P. 413-419.

3. Kolb A., Hrushko M., Teteriatnyk H., Chepik-Trehubenko O., Kotliar O. Peculiarities of Realization of the International Mechanism for the Protection of the Rights of Victims of Armed Conflict in the East of Ukraine. *Cuestiones Políticas*. 2021. Vol. 39. № 71. P. 334-349.

4. Korenev A., Zabolotna L., Nalyvaiko I., Proshyn D., Samotuha A. Implementing the Right to Education in the Integration Legal Systems of the European Union countries: Research Methodology and Areas of Improvement. *Revista de la Universidad del Zulia*. 2023. Vol. 14. Issue 41. PP. 378-389.

5. Kulinich O., Leheza Y., Zadyraka N., Taranenko K., Kostiuk T. Features Electronic Judicial Procedure as an Element of Access to Justice Regarding Protection of Rights of Individuals: Legal, Theoretical and Informational Aspects. *Jurnal cita hukum indonesian law journal*. Vol. 11 No. 2. 2023.

6. Leheza Y., Nalyvaiko L., Sachko O., Shcherbyna V., Chepik-Trehubenko O. Principles of law: Methodological approaches to understanding in the context of modern globalization transformations. *Ius Humani. Law Journal*. 2022. 11(2). P. 55-79.

7. Nalyvaiko, L., Ilkov, V., Verba, I., Kulinich, O., Korovaiko, O. Specific features of the legal regulation of prosecution for contempt of court: judicial rules established in different countries: Características específicas de la regulación legal del enjuiciamiento por manifestación de desacato a los tribunales: normas judiciales establecidas en diferentes países. *Political Questions*. 2022. 40(74). P. 393-409.

8. Panov I., Petrosyan K., Dobroboh L., Chernobuk V., Rashed Y. Digitalization of the social services system in the context of government decentralization: legal regulation and areas of improvement. *Khazanah Hukum*. 2023. Vol. 5. No. 3.

9. Sokurenko V, Morhunov O, Serhii Ablamskyi S., Assessing the scope of legal immunity in modern legal science: the need for questioning under Ukrainian law. *Journal of Liberty and International Affairs*. 2023. 9 (1). P. 265-276.

10. Tavolzhanskyi O., Shevchenko A., Cherneha A., Minakova Y., Mozhechuk L. Anti-Corruption Legislation of Certain Member States of the European Union: Theory and Practice. *Pakistan Journal of Criminology*. 2023. Vol.15, No.01. P. 31-48.

11. Андрійко О. Ф. Органи державної влади як суб'єкти державного управління. *Судова апеляція*. 2019. № 2. С. 35-38.
12. Андрусів Л. М. Техніко-юридичні та методологічні засади оприлюднення нормативно-правових актів: моногр. Київ: Кушнір Г. М., 2020. 444 с.
13. Бобрик В. І. Методологічні підходи до поняття «диференціація» в юридичній науці. *Приватне право і підприємництво*. 2018. Вип. 18. С. 14-18.
14. Вільчинська С. Проект методології нового типу (підхід філософської антропології). *Університетська кафедра*. 2018. № 7. С. 93-98.
15. Войчук А. Ю. Особливості інституту президентства за парламентарної форми республіканського правління. *Гілея*. 2018. Вип. 133. С. 225-228.
16. Габаковська Х. В. Дослідницький підхід як елемент методології у сучасній юриспруденції: автореф. дис. ... канд. юрид. наук. Івано-Франківськ, 2018. 20 с.
17. Геєць І. В. Соціальна сутність та соціальна функція держави: порівняльно-правовий аспект. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 68. С. 73-79.
18. Голобутовський Р. З. Судова влада в контексті розуміння феномену державної влади. *Журнал східноєвропейського права*. 2019. № 64. С. 92-98.
19. Гуменний О. Правосуддя як основна функція судової влади. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Серія: Юридичні науки*. 2018. Вип. 20. С. 30-33.
20. Добробог Л. Систематизація законодавства: актуальні питання. *Правові новели*. 2023. № 5. С. 89-94.
21. Донченко С. П. Легітимація державної влади в контексті міжнародних відносин. *Грані*. 2019. Т. 22. № 7. С. 72-80.
22. Дубов Г. О. Дослідження юридичної методології у період виникнення та становлення юридичної науки незалежної України. *Альманах права*. 2019. Вип. 10. С. 128-132.
23. Карпунцов В. В. Органи прокуратури в системі координат державної влади на сучасному етапі. *Судова апеляція*. 2019. № 2. С. 14-17.
24. Карпунцов В. В. Процесуальна компетенція органів прокуратури України: адміністративно-правовий аспект. Київ: Логос, 2018. 376 с.
25. Касяненко Є. В. Зарубіжна практика здійснення контролю за діяльністю органів місцевого самоврядування: теоретико-правовий аналіз. *Jurnalul juridic național: teorie și practică (Молдова)*. 2019. № 6. С. 16-19.
26. Качний О. С. Інноваційні механізми державного управління соціально-економічним розвитком регіонів України: теорія, методологія, практика: моногр. Київ: [б. в.], 2018. 626 с.
27. Ківалов С. В. 16 липня – День прийняття Декларації про державний суверенітет України. *Вісник Південного регіонального центру Національної академії правових наук України*. 2019. № 19. С. 7.
28. Кінаш Н. Б. Міжнародно-правові акти про принципи громадянства та їх дія на тимчасово окупованій території України. *Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ*. 2018. № 1. С. 393-404.

29. Кіндюк Б. В. Нормативно-правовий акт як джерело природоохоронного права. *Проблеми законності*. 2019. Вип. 145. С. 23-35.
30. Кулініч О. О. Концептуальні підходи захисту прав громадян відповідно до національного та міжнародного права. *Juris Europensis Scientia*. 2023. № 5. С. 126-130.
31. Лавренко Д.О. Значення юридичної конструкції як засобу юридичної техніки. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2023. № 3. С. 88-94.
32. Луцький Р. П. Юридико-лінгвістична теорія як нова парадигма пізнання права. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 3. С. 117-118.
33. Ляшенко Р. Д. Казуальне судове тлумачення: поняття та принципи. *Правова держава*. 2019. Вип. 30. С. 492-498.
34. Мінакова Є. В. Контроль за діяльністю органів місцевого самоврядування: теоретико-правовий аспект: дис. ... канд. юрид. наук. Дніпро, 2021. 244 с.
35. Мінакова Є.В. Інституційна спроможність органів місцевого самоврядування щодо інтеграції внутрішньо переміщених осіб у приймаючій громаді: правові та практичні аспекти. *Наукові інновації та передові технології*. 2023. №12 (26). С. 245-255.
36. Моргунов О.А. До питання забезпечення державного суверенітету і територіальної цілісності України. Проблеми цивільного права та процесу: тези доп. учасників наук.-практ. конф., присвяч. 98-й річниці від дня народження ОА Пушкіна (м. Вінниця, 19 трав. 2023 р.).—Вінниця: ХНУВС, 2022.—С. 80-82.
37. Моргунов О. А., Колесник М.О. Поняття, завдання та функції кримінального права. *Європейські перспективи*. 2023. № 3. С. 186-190.
38. Моргунов О. А., Колесник М.О., Кисельов В.М. Поняття, ознаки та критерії класифікації злочинів. *Право. ua*. 2023. № 2. С. 153-157.
39. Сергєєв К. О. Законодавча діяльність як спосіб реалізації влади. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2019. № 1. С. 22-28.
40. Скрипнюк О. В. Державна влада в Україні: питання вдосконалення її організації та розвитку на сучасному етапі. *Судова апеляція*. 2019. № 2. С. 8-11.
41. Скрипнюк О. В. Міжнародно-правова діяльність інституту держави і права: питання теорії і практики. *ScienceRise. Juridical Science*. 2019. № 2. С. 4-8.
42. Талдикін О. В. Інформаційний суверенітет та його зміст. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 2. С. 99-103.
43. Талдикін О.В. Суверенітет: спроба кваліфікації. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2023. № 1. С. 125-129.
44. Тихомиров О. Д. Проблеми компаративної саморефлексії порівняльного правознавства як юридичної компаративістики. *Право України*. 2019. № 3. С. 30-48.
45. Удовика Л. Г. Формування теорії правової системи у юридичній науці (частина 1). *Часопис Київського університету права*. 2019. № 3. С. 12-20.

46. Цувіна Т. А. Зворотна дія нормативно-правових актів у часі та право на справедливий судовий розгляд у цивільних справах в контексті принципу верховенства права. *Часопис Київського університету права*. 2019. № 3. С. 172-176.

47. Чепік-Трегубенко О. С. Верховенство права у формуванні державної політики у сферах національної безпеки і оборони: теоретико-методологічний аспект. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. Спеціальний випуск № 2 (121). Держава і право України в умовах воєнного стану. С. 183-188.

48. Чепік-Трегубенко О. С. Принцип верховенства права: доктрина та судова практика. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. № 3. С. 121-127.

49. Шумляєва І. Д. Розвиток взаємовідносин органів публічної влади та громадян на місцевому рівні в умовах формування правової держави. *Державне управління та місцеве самоврядування*. 2019. Вип. 2. С. 157-165.

Інтернет-ресурси:

1. URL:<http://www.president.gov.ua/> - Офіційний сайт Президента України;
2. URL:<http://www.rada.gov.ua/> – Офіційний портал Верховної ради України;
3. URL:<http://www.kmu.gov.ua/> – Офіційний портал Кабінету міністрів України;
4. URL:<http://vkksu.gov.ua/> – Офіційний сайт Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;
5. URL:<http://reyestr.court.gov.ua> – Офіційний сайт єдиного державного реєстру судових рішень України";
6. URL:<http://www.rada.kiev.ua/laws/pravo/all/sites.htm> – перелік серверів державних органів на сайті Верховної Ради України;
7. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme/> – Офіційний сайт Верховного Суду;
8. URL:<http://www.minjust.gov.ua/> – Офіційний сайт Міністерства юстиції України;
9. URL:<http://www.constcourt.gov.ua/> – Офіційний сайт Конституційного Суду України;
10. URL: <http://www.cvk.ukrpack.net/> – Офіційний сайт Центральної виборчої комісії.